

## مشخصات نویسندگان مقاله:

دکتر بهمن بنی مهد - گروه حسابداری، واحد کرج، هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران

دکتر معصومه سادات رسولی

## چکیده مقاله:

فرهنگ هر جامعه به طور ناخودآگاه بر نحوه طراحی و اجرای سیستم‌های اطلاعاتی موجود در شرکت‌ها و سازمان‌های مختلف آن جامعه تاثیر می‌گذارد. به عبارت دیگر، اختلافات فرهنگی موجود در جوامع را می‌توان عامل اصلی تاثیرگذار بر عملکرد تجاری آن سازمان (یا شرکت) دانست. بدیهی است حسابداری که بخشی از عملکرد تجاری واحدهای اقتصادی به شمار می‌رود، سخت تحت تاثیر فرهنگ ملی و سازمانی قرار دارد. هدف اصلی این تحقیق نقدی بر تحقیقات فرهنگی صورت گرفته در حوزه حسابداری و جستجوی رویکردی جامع و صحیح برای درک خرده فرهنگ‌های حسابداری می‌باشد که به طور مناسبی می‌تواند تاثیر فرهنگ بر روش‌های حسابداری را توضیح دهد. بر طبق نظر هندرسون (۱۹۹۸) همه فعالیت‌ها در حوزه حسابداری بر مبنای رفتار انسان‌ها شکل می‌گیرد. مشاهده، اندازه‌گیری، تهیه و تفسیر اطلاعات و تصمیم‌گیری جنبه‌های مختلف رفتار بشری می‌باشند. مطالعه حسابداری بنابراین مطالعه برخی جنبه‌های خاص رفتار بشری است. فرهنگ بر روش کار حسابداری موثر است چرا که حسابداری یک فعالیت بشری است و نه صرفاً یک فعالیت تکنیکی و یا فیزیکی. فرهنگ دارای مفهوم غنی و پیچیده‌ای است که در بسیاری از جنبه‌های زندگی قرار گرفته است. تعریف فرهنگ در این مطالعه از دیدگاه روانشناسی اجتماعی می‌باشد که فرایندهای ذهنی و خصوصیات رفتاری گروه‌های مختلف افراد را مورد سنجش قرار می‌دهد. فرهنگ یک سیستم پویا از قوانین می‌باشد که به طور ضمنی و غیرضمنی توسط گروه‌ها برای اطمینان و تضمین بقا ایجاد می‌شود شامل ویژگی‌ها، ارزش‌ها، اعتقادات، هنجارها، رفتارها که توسط یک گروه به اشتراک گذاشته می‌شود اما به طور متفاوتی توسط هر واحد خاص در گروه پرورش می‌یابد که در تمام نسل‌ها ارتباط برقرار می‌کند که به طور نسبی ثابت است اما به صورت بالقوه در طول زمان قابل تغییر می‌باشد. (ماتسومو، جانگ ۲۰۰۴)

فرهنگ یک ارائه از ارزش‌های مشترک، ویژگی‌ها، اعتقادات و رفتارها در میان یک گروه از مردم می‌باشد. برطبق نظر شوارتز و اسمیت (۱۹۹۷) ارزش‌ها عنصر مرکزی در مطالعه فرهنگ می‌باشند. شوارتز و بیلکسی (۱۹۸۷) یک تعریف مفهومی از ارزش‌ها نظیر اعتقادات درباره اهداف مطلوب ارائه کردند که رفتار افراد را توضیح می‌دهد. این اهداف به طور نسبی بااهمیت می‌باشند و در موقعیت‌های خاص ارتقا می‌یابند. اکثر تحقیقات صورت گرفته در زمینه تاثیر فرهنگ در حسابداری بر مبنای ارزش‌های اجتماعی هافستد و یا چارچوب هافستد و گری می‌باشد. تمرکز این مطالعات روی قضاوت‌ها و تصمیمات در سطوح فردی می‌باشد اما چارچوب هافستد-گری را بکار گرفته‌اند که اهمیت ارزش‌های حسابداری را در فرهنگ و یا سطح اجتماعی ارائه می‌کند چارچوب دیگری که در این رابطه می‌توان به آن اشاره کرد ارزش‌های انگیزشی شوارتز می‌باشد. ارزش‌های انگیزشی حسابداری ساختارهای سطوح فردی را ارائه می‌کند که آزمون معتبری برای تاثیر فرهنگ بر قضاوت‌ها و تصمیمات در حسابداری فراهم می‌کند. در ادامه به توضیح نظریه هافستد و گری و انتقادات وارده بر آن می‌پردازیم و در نهایت به معرفی ارزش‌های انگیزشی شوارتز در زمینه حسابداری خواهیم پرداخت.